

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRĂȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru stăruință 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarife

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grai prin gura streinului.

Vizitele la Roma

D-l Averescu s'a înopiat din Italia în țară. Abia sosit la T-Severin și ziarul „Dimineața” publică un lung raport asupra vizitei generalului Averescu la Roma. Faptul că se dau proporțiile acestei, în momentul în care vizita regală la Roma este contramandată — arată că generalul, ostentativ, vrea să scoată în evidență contrastul între atitudinea oficialității italiene față de d-sa și față de guvernul român, împotriva căruia s'a făcut gestul dela Roma.

Amănuntele vizitei d-lui general Averescu la Roma arată că d-sa a fost obiectul unei primiri oficiale neobișnuite unui simplu particular. Intr'adevăr, se precizează anume:

„La Roma a fost obiectul unei atențiuni și al unui fast, care depășește cu mult cadrul unei recepțiuni obișnuite a unei personalități politice. În gară a fost primit de întreg consiliul de miniștri, în frunte cu d-l Mussolini, și consiliul comunal în frunte cu primarul Romei. De aci, urcat într-o căruță regală, a fost condus în apartamentele speciale reținute la Hotel de Russie.

„În ziua de 10 Martie, la ora 10 și 40, a fost primit în audiență de Suveranul Italiei, cu care s'a întreținut timp de o oră și jumătate. La ora 5 a fost primit de regină, unde a stat timp de o oră. În ambele dați onorurile militare au fost date de un pluton de gardă, sub conducerea unui căpitan.

„La ora 7 a fost primit la Vatican. Majordomul Vaticanului era în bicorn, decorat și în haine de mătase roșie, așa cum se obișnuiește la recepții extraordinare, în fruntea unei companii de carabinieri, cari au dat onorurile. Papa s'a întreținut cu d-sa în chipul cel mai efabil, timp de o oră.”

Se da apoi amănunte cum-că toate zările au apărut cu elogii despre fostul prim-ministru; despre întrevederile cu Mussolini, cu miniștrii de finanțe, de marină, de comerț — cu cari a discutat raporturile economice italo-române.

Primirea excepțională, oficială, făcută generalului Averescu în Italia, după ce se expediase nota guver-

nului italian care cerea amânarea vizitei Suveranilor români — este un act fâșș de manifestare anumită, care agravează incidentul. Guvernul italian serbatorea pe un fost ministru al României, după ce ceruse amânarea vizitei Suveranilor noștri, punând în legătură chestiunea bonurilor de tezaur cu această vizită regală.

Ce înseamnă aceasta? Și ce înseamnă precizările vizitei sale în Italia, date de generalul Averescu, cu toate aparențele unei sfidări, în unul dintre cele mai răspândite ziare de informațiuni?

Generalul vrea să arate că lui nu i s'a refuzat la Roma ceea-ce s'ar fi datorit unui reprezentant oficial al țării, ba mai mult că lui i s'a făcut primire regească, în momentul în care vizita Suveranilor noștri nu mai era posibilă în Italia, în urma notei jignitoare a guvernului Mussolini.

Di general Averescu, în declarațiile făcute prietenilor săi, prin telefon, afirmă că în momentul în care a sosit la Milano, nota guvernului italian fusese

Cum se vor plăti despăgubirile de război în Ardeal.

Cu privire la hotărârea guvernului de a proceda la plata despăgubirilor de război, la Direcția generală a resortului de finanțe se lucrează în prezent la clasificarea dăunărilor din Ardeal după categorii, pe baza declarațiilor făcute de cei interesați.

În prima categorie a dăunărilor vor fi trecuți toți acei cari au fost internați sau internajiți sub regimul maghiar; în cea de a doua categorie vor figura refugiații politici, a treia categorie va cuprinde pe toți acei cărora statul ungar le-a vândut averile, pe motiv că sau făcut vinovați de înaltă trădare. Cei cari au suferit pagube pe urma devastărilor vor forma o altă categorie.

La distribuirea despăgubirilor se va ține seamă în primul rând

expediată; că nu credea că lucrurile vor lua proporții; că ceruse, într'un interviu, în chestia bonurilor de tezaur, sacrificii de ambele părți. Și se plânge că adversarii îl calomniază când spun că ar fi aranjat d-sa lovitură dela Roma.

La Roma a primit pe Suverana României pe personul gărei și a fost reținut la dejun de Suverană, la legătuine.

De sigur, fiind obiectul specialei primiri oficiale din partea guvernului care trimisese nota jignitoare pentru Coroană și țara noastră — nu-i se părea că incidentul va lua proporții!. E adorabil, în naivitatea sa, dl general. D-sa n'a simțit jignirea, ofensa ce se adresa țării și Regelui nostru — fie și din vina atitudinii guvernului de azi!.

D-sa împărțea zâmbete și străngeri de mâni, celor care trimisese nota jignitoare fiind-că România era reprezentată numai de d-sa cu adevărat — nu de alt-cineva.

Ast-tel pun, înșiși partizanii săi, în publicitate, chestiunea. Și fie-care poate trage concluziunile.

de acei români ardeleni, cari au suferit sub regimul maghiar.

Toți dăunații vor obține despăgubiri, indiferent de naționalitate.

Prioritatea acordată dăunărilor politici trebuie interpretată ca o satisfacție ce se da tuturor acelor cari au fost condamnați de unguri la închisoare pentru sentimentele lor românești.

La distribuirea despăgubirilor în Ardeal se va aplica acelaș procedeu ca și în vechiul Regat dar, ținându-se seamă de suferințele îndurate de ardeleni în trecut, despăgubirile vor fi în Ardeal mai însemnate.

Declarațiile ce nu au fost depuse la timp, nu vor putea fi luate în seamă.

Excepțiuni se fac numai cu privire la foștii internați, internajiți și refugiați politici cari vor putea dovedi că au fost împiedicați prin forță majoră de a prezenta declarațiile la termen.

Prigonirea Romanilor din Jugoslavia și Grecia

Un strigăt de alarmă.

În redința de ieri a Senatului, d-l dr. V. Bianu a făcut o lungă expunere asupra situației dure-roase în care se găsește Românii din Jugoslavia și Grecia.

Lupta de desnaționalizare a Romanilor din Serbia — a spus oratorul — a fost îndreptată în primul rând împotriva intelectualilor, cari erau conducătorii și susținătorii firești ai ideii naționale românești în acele părți. Apoi s'a luat românii orice posibilitate de a-și trimite copiii la școlile românești. Dintre școlile primare susținute de diferite societăți au fost toate desființate. Învățătorii români au fost înlocuiți cu învățători sârbi sau ruși refugiați. În întreaga Jugoslavia nu există nici o școală secundară românească.

Cărțile românești de învățământ au fost interzise și sevestrate așa încât școlarii învăță numai depe cărți sârbești, iar nu ca la noi, unde în școlile minoritare se predau cursurile în limba lor maternă, iar limba statului se predă numai ca obiect de studiu.

După ce s'a luat Romanilor orice posibilitate de a învăța la o școală românească, s'a interzis ori căru Român, de a trece la învățătură în România. Învățătorul Nais, care de 25 de ani a funcționat ca învățător în Marghita-Mare, a fost destituit că s'a trimis copii la școlile din România.

De asemenea au fost închise și bisericile. Unii preoți români au primit ordinul să părăsească Jugoslavia în 2 zile. Biserica din Vârșet, făcută cu bani românești, a fost spartă și odăjdiile și hainele protopopului Oprea au fost furate. Preotul Capelei românești, Corneliu Petrovici, a fost palmuit în stradă de niște soldați sârbi. Elevii seminarului sârbesc de acolo au spart cu pietre geamurile capelei române. Toate averile bisericesti și ale școlilor românești au fost confiscate de Statul sârbesc.

Răul tratament a silit pe mai mult de 100 de preoți și învățători să și părăsească căminurile.

Toți slujbașii au fost dați afară din serviciu fără nici un motiv decât că sunt români. În toate satele românești au fost aduși și încvartirați cu forța „dobrovoliți” așa ziși voluntari sârbi din Bosnia, Albania și Macedonia, elemente primejdioase cari fură averea locuitorilor și le necinstesc căminele. Feciorii români, în schimb, sunt duși să și facă serviciul militar în jnnturile mlăștinoase ale Albaniei și Macedoniei.

Legea reformei agrare din Jugoslavia exclude cu totul pe români dela împământinare. În Toronto, pământurile cari erau ținute în arendă de către obștile sătești ale românilor au fost luate și împărțite coloniștilor aduși din Albania, Bosnia și

Herțegovina, iar în Uzdin s'a expropriat, în contra legii, toți pământul comunal și s'a dat coloniștilor sârbi aduși din Ungaria.

Să nu credeți că soarta fraților noștri români din Grecia este mai bună, cu toate că și relațiile dintre această țară și România sunt tot așa de amicale. Românii macedoneni sunt goniiți din satele și căminele lor pentru a le lua locul Grecii refugiați din Asia-Mică.

Prin pacea dela București, guvernul grecesc ca și cel sârbesc, s'a obligat să lase fraților noștri macedoneni deplină libertate religioasă și culturală, dar acel tratat a rămas literă moartă cu toată amicitia împropătată dintre statele noastre. Cu părere de rău trebuie să constatăm că persecuțiile din Epir și Macedonia n'au încetat, că victimele date de românii din Tesalia, cari formau diviziunile de vânători din Asia-Mică n'au fost suficiente, nici omorurile din regiunea Meghenei, a Epirului de Nord și a Veriei, unde nu de mult a fost omorât fruntașul român Nicolae Caprinal.

Dacă guvernul grecesc nu vrea să ște seamă de drepturile omenești ale fraților noștri, ar trebui să nu uite că și în România sunt mulți, foarte mulți greci, care ar putea să aibă o soartă analoagă.

Bazele pe dreptatea cauzei fraților noștri și pentru a le asigura libera dezvoltare și conservare a individualității lor etnice, protestăm energic împotriva presiunii brutale pe care o exercită guvernele din Serbia și Grecia și le cerem să respecte spiritul de largă și leală reciprocitate pe care se bazează principiul minorităților. Noi am acordat minorităților noastre etnice toată libertatea de acțiune și dezvoltare posibilă în cadrele statului nostru întregit.

D-sa roagă guvernul să binevoiască a interveni pe lângă guvernele amice și aliate ale României pentru ca să se îmbunătățească viața fraților noștri.

Președintele Senatului Pherchide — spre surprinderea Senatului — a făcut dlui V. Bianu observarea, că nu e voie a se aduce la tribuna Parlamentului chestiuni cari privesc po-poare streine dar amice (!?)

Consiliul de miniștri a aprobat deschiderea unui credit extraordinar de 300 milioane lei pentru construirea unor tuneluri pe liniile Braşov-Nehoiş-Bumbeşti-Livezeni; Chişinău-Zioşti și Ilva mică-Vatra Dornei.

Scrisori din Maramureș

Maramureșul -- o Palestină

Maramureșul s'a jidovii, în măsură înspăimântătoare. Din numărul de 131.340 evrei aișiși la recensământul din 1921 în Ardeal și părțile ungurene, în Maramureș erau 36,555 evrei declarați pe față căci cei ascunși nu intră în calcul. În Siget 60% a populației o dau evrei, dar la sate în proporție cu celelalte provincii procentul lor este și mai mare. Din cei 131,340 evrei, populația rurală evreiască era de 40,227, din care în cele 4 plase ale Maramureșului sunt 25,509 evrei.

La alegeri evreii dețin aproape majoritatea. Pentru majorarea Românilor s'au desființat de liberă și averescanți circumscriptiile românești Ocașugștag și Bârsana.

Veștra comunelor au ocupat-o evreii în așa măsură în cât în Vișeu de sus din compozesorul nobililor români au smuls 90%, iar în Boreș 80% - firește cu prilejul executării frauduloase a Reformei Agrare. Munții peste 70% din proprietatea privată sunt ai lor.

Cu ajutorul reneșărilor și trădătorilor patențiști de neam ei au acaparat toată viața economică a patriei lui Dragoș-Vodă, în cât evreul cioban este ceva natural pentru producerea „brânzei coșere”. Astfel au acaparat prin „munții lor” nu numai comerțul produselor lăptoase, ba monopolizează chiar producerea lor.

Cel mai mare pericol îl constituie mentalitatea și morala lor de afaceri, care a inficiat, în locul celei părintești, sufletul poporului și mai ales al inteligenței care numai în bani mai crede.

Administrația asiatică și morala publică este un dureros document al vremii, tot așa înfăptuirea Reformei Agrare. În comuna, cea mai românească, în Bârsana, - lui Kahan Ezekiel i s'au expropriat din 414 jug. cad. culturi numai 40 jug. cad. iar tatii voivodului Aheru Fișu, uzurarul Stern Iosif, din 314 jug. cad. i s'au expropriat numai 35 jug. cad.

Ce să zicem de restul Palestinei?

Corosp.

Cărți și reviste

Primum la redacție broșura: **„Un braconier politic. Octavian Goga”** de Zaharie Boila, spărută la Căcișanmărtu în Tipografia Cartea Românească din Valea Târnavel. S. A. Autorul ne face un rezumat al atitudinii și activității d-lui Oct. Goga sub raport politic pe bază de documente și fapte reale patrecute. Deși cele înțirite de d-l Boila sunt cunoscute de mult, ele merită să fie celtite cu deosebire de sinceritatea noastră universitară, pe care fostul poet devenit scambator și intrigant politic, a încercat o să încalce.

— A apărut nr. 3 din revista socială-economică **„Mămăitorul”** cu următorul bogat sumar: în preajma tratativelor de la Viena de V. N.; Gandhi, profetul indic de I. Cristea; Dugmanil ortodoxiei de Ion Podcu; Solidaritatea socială de I. Cristea; R: forma agrară de Voicu Nișeac; Alcoolul și sănătatea publică de dr. N. Căliman; Oșăndirea preotului Popescu de I. Podcu; Intovărășirea plugarilor; Cum s'a născut cooperarea de I. Dăjderic; Criza politică din Grecia de C.; Paza bună... de dr. Vintilă. Note: Diurnele parlamentarilor; Partidul din stănga al d-lui Iorga; Inițiativa, Târnavii își fac dreptate; Cei îngăduințivătorului.

Abonament anual lei 60. Administrația: Brașov, strada Nisipului de sus nr. 15.

Inmormântarea lui R. Cristolovean

Eri la ora 3 d. a. s'a făcut în Râșnov inmormântarea mult regretatului Președinte al Asociației învțătorilor din Jud. Brașov, directorul Romului Cristolovean.

Cetățenii români din Râșnov, autoritățile locale, prefectul județului și secretarul prefecturii, numeroși membri ai corpului didactic primar din Brașov și jur — au ținut să conducă la locul de veci pe martirul național și pe dascălul sânguritor care a fost R. Cristolovean.

Din partea organizației județene a Partidului Național a participat o delegațiune: Părintele P. Debu, președintele organizației din Brașov, părintele Podcu și V. St. Iosif membru în comitetul județean.

Serviciul religios a fost oficiat de protopopul Hamzea dela Zărnești, înconjurat de preoții Nan, Debu și Dragolea. Răspunsurile corale le-a dat coralul improvizat al învățătorilor sub conducerea dr. Ardelean din Brașovechii.

După o scurtă rugăciune la locuința defunctului, s'a format un impozant cortegiu, până la biserică unde s'a oficiat prohodul.

În biserică au vorbit, arătând calitățile de bun român, cetățean devotat și muncitor pe ogorul școlar și extrascolar, dnl protopop Hamzea, Revizorul școlar P. Dan, directorul Gherasim Popa din Cristian, Gheorghe Ilie din partea soc. de cultură, maior Rădulescu din partea ofițerilor școlăilor de tragere și armate, Iosif Renghies din partea corpului învățătoresc local și secretarul revizoratului Brașov.

La mormânt, dl P. Debu în numele Partidului Național român (organizația Jud. Brașov) a rostit următoarele cuvinte:

Istoria neamului românesc de pe această latură a Carpaților, scrisă cu lacrimi de suferințe, are pagini glorioase, pagini luminate de nume de eroi și de martiri, cari s'au jertfit pentru existența neamului nostru. Un astfel de martir a fost și iubitul director răposat, al cărui trup rece și nelasulfegit îl petrecem în cele veșnice.

În numele organizației județene a Partidului Național, aduc primos de recunoștință acestui martir, familiei indoliolate condoleanțe și mulțumind Preabunului Dumnezeu, că ne-a înzestrat neamul cu asfel de martiri, cer odihă sufletului său.

Au mai vorbit dl director Ivan din Satulung în numele Asociației învățătorilor și preotul Dragolea din Vulcan.

Inhumarea corpului mult regretatului defunct s'a făcut la ora 6 seara în cimitirul local.

Au depus coroane: ofițerii școlăilor de tragere Râșnov, Eforia școlară, Asociația învățătorilor, corpul didactic local, elevii școlăii, etc.

Partidul Național român, în loc de cunună, dăruiește 1000 lei pentru sporirea fondului Căminului școlar de învățători, a cărui inițiativa de fondare a avut-o Romulus Cristolovean. Acest fond are azi 9000 lei strănși.

Societatea pentru economia de vite și cultura pământului convoacă

Adunarea generală anuală care se va ținea în ziua de Duminică 23 Martie ore 3 d. m. în localul (Kinder) din Prund.

Sunt rugați a lua parte toți proprietarii de cai, oi și vite cornute.

320 1—2 Comitetul.

Coprol este purgativul cel mai plăcut în ciocolada cea mai fină.

Se găsește la toate farmaciile.

2—0

Locale

Pensionării. La cererea proprie au fost trecuți la pensie următorii funcționari ai județului Brașov: președintele Secției orfanale Frideric Stamm, arhivarul orașului Rudolf Thieser, notarii Martin Bergel din Herman și Henric Schneider din Preșmer.

O **groazănică nenorocire cu automobilul** s'a întâmplat Luni seara în apropierea comunei Budila (județul Treascaune). În automobilul proprietarului din Satulung Köbe Mihaly, care plecase din Budila spre Preșmer ca să aducă de-acolo pe stăpânul, ocupaseră loc: notarul comunal din Budila Efrim Șerban, tâmplarul Szăraz Gyula și directorul școlăilor de stat din Budila. Automobilul fiind pornit cu o mare viteză de cătră șofer și ajungând la ocolitură s'a prăbușit în groapa de lângă drum, sfărâmându-se de-un pom. Au rămas morți pe teren notarul Șerban și tâmplarul. A scăpat cu viață directorul școlar, care, spre norocul lui, a fost svărlit din automobil. Șoferul grav rănit a fost transportat la locuința sa.

Din partea societății birjarilor suntem rugați a rectifica că individul Balint Lajos, implicat în furtul dela firma de pielărie Scherg, din Strada Mihai Weiss, nu este birjar ci un servitor, care stă în serviciul unui birjar ungar.

D-nii proprietari, cărora li s'au rechiziționat camere pentru ofițeri și funcționari și nu au convenit în privința chiriei, vor adresa petiții pentru stabilirea chiriei către „Comisiunea mixtă de rechiziții a județului Brașov”. (Prefectura județului Brașov).

În **Comisia disciplinară a județului Brașov** au fost aleși pe timp de 3 ani în sensul statutului funcționarilor următorii membri: Aurel Săftescu președinte de tribunal, Petru Muntean primnotar județean și Dr. E. Schnell primar. Membrii suplenti: G. Cocea judecător, Dr. Teodor Sărcaș medicul-șef județean și Gustav Hertel primnotar orășănesc.

Corporațiunea meseriașilor din Brașov invită pe ziua de Duminică, în 23 Martie 1924 la ora 2 p. m. la adunarea generală ordinară, care se va ține în sala sfatului orășănesc. În cazul, că în baza statutului numărul celor prezenți nu ar fi suficient pentru a se putea ține, adunarea se va ține Duminică, în 30 Martie 1924, cu orice număr ar fi.

CUFAR ELEGANT de mărimea, 150 cm. lungime, 90 cm. lățime, 90 cm. adâncime de vânzare. Informațiuni la „Gazeta Transilvaniei”. 1—0

Domnișoară româncă care posedă patru clase de liceu cunoaște perfect limba maghiară, caută post de birou sau casieră la magazin. Informațiuni la Administrația ziarului.

321 1—3

Local de **prăvălie** într-o stradă cu circulație mare, de închiriat pentru industriași. Amănunte de la agenția comercială Temesváry, Strada Mihai Weiss No. 13.

323 1—1

Batala Crucii Roșii - Brașov

Contribuțiile și darurile făcute.

Subsemnatele avem onoarea a exprima în numele Comitetului Crucii Roșii—Brașov, cea mai călduroasă mulțumire tuturor căroră ne-au dat concursul pentru deplina reușită morală și materială a balului, ce s'a ținut în seara de 26 Februarie a. c. pentru scopurile Crucii Roșii.

În special exprimăm recunoștința tuturor autorităților militare și civile, în frunte cu d-nii generali Marcel Oltean com. corpului de armată 5, d-l general Butunoiu com. garnizoanei Brașov, d-lor comandanți ai regimentelor, d-lui prefect al județului Brașov I. Clurea, d-lui primar al orașului C. Schnell, d-lui prefect al poliției Dumitrescu și în special d-nului viceprimar al orașului E. Socaci, care neobosit a stat în rândurile comitetului, dând cel mai prețios concurs la sporirea veniturilor.

Exprimăm mulțumiri d-nei Vălașă Dr. Benița pentru schița și munca depusă la pictarea și decorarea salei, d-lui colonel Ignatescu, comandantul școlăii de subofițeri, care a luat asupra toată sarcina și executarea decorului, pictând însuși o parte din decorațiunile în stil național, de asemenea d-lui profesor Constanțiu, care a pictat lampioanele ajutate de elevele sale din școala profesională. D-nul maior Plesniță, vechiul nostru colaborator și d-lui căpitan Cristescu d-n școala de subofițeri.

Tuturor Doamnelor, care ne-au pus la dispoziție prețioasele scoarțe naționale, în deosebire d-nei colonel Opran, care ne-a trimis un număr mare de scoarțe din atelierul său de țesătorie și d-lui și d-nei Alexandru Suru, care ne-au stat în ajutor cu toate covoarele, mobilă și însemnatul tabou reprezentând scena din Mihaiul Viteazul.

Remarcăm zelul extraordinar al d-nei Maria Burduoiu casieră și Tina Socaci membră în comitet, care fără odihnă au ațerșat la plasarea biletelor, adunând daruri generoase în sumă de 38.000, au mai plasat bilete d-nele Elena Căpățină, Dr. Moga, Tanasiu și Mți Căpățină.

Comitetul pă-treză deosebită apreciere d-nei vicepreședinte, col. Bădescu, care împreună cu d-le col. Strat, Socaci, Dr. Moga, Popescu-Bogdan, Bređicean, Tanasiu, Deutsch, d-rele Popescu a organizat și a servit bogatul bufet, d-nei Mti Babele, care, ca în fiecare an ne-a brodat cocardele Crucii Roșii.

În fine mulțumim întregului on. public distins, care ne-a onorat cu prezența sa, tuturor cari ne-au trimis gustuoasele lor mărțări, fripturi, torte și prăjituri, precum și d-nelor și d-lor, cari au făcut daruri suplimentare peste taxa biletelor de intrare, după cum urmează:

Colecta d-lui prefect de poliție 5500 lei.

Grupa Carol Czell 5000 lei.

Grupa Dr. Wilhelm Czell, lei 2000.

Soc. anon. Ardeleana, Industrie forestieră 1000 lei.

Banca Marmorosch, Blank & Co. 800 lei.

Lei 500: Firma Heshatmer, Fabrica de hârtie Zărnești, Martin Zacharias, Banca Populară Transilvania S. A., Magazinele Gen. și Antrepozite, Schmutzler, W. Schreiber, W. Scherg, Banca de păstrare, Firma Ageco, Quittner. Total 6000 lei.

Producția forestieră 430 lei.

Lei 400: Martin Copony, Banca de credit. Total 800 lei.

Lei 300: Kamaryl, Banca Primă Ardeleană, Firma Schiel. Total 900 lei.

(Urmarea în nr-ii viitoare)

GR. BAUL STRA-TIN, avocat. Pledează și în fața instanțelor militare. Brașov, Strada Porței 68. 17—0

Subsemnații, cu adâncă durere sufletească anunțăm pe toate rudeniile, prietenii și cunoscuții, că iubitul lor soț, soț-cru, moș, frate și cumnat

Romulus Cristolovean

fost director și învățător, președinte al Asociației Corpului didactic județean Brașov, președinte al „Societății de lectură” din Râșnov, după o greă și scurtă boală în al 56-lea an al vieții și al 32-lea ani în slujba școlăii, a încetat din viață în ziua de 17/III. 1924 la ora 11 din noaptea.

Inmormântarea a avut loc în ziua de 19 I. c. ora 3 d. a.

Fie-l memoria binecuvântată la voi

Ion, Elena și Valeria frați. Ana Cristolovean cumnată. Sofia soție. Andrei Milea preot, ginere. Cornelița nepoată.

Corpul didactic dela școala primară rom. de stat din Râșnov, aduce cu durere la cunoștința tuturor învățătorilor, prietenilor și cunoscuților că vrednicul lor director

Romulus Cristolovean

după o muncă rodnică și desinteresată de 32 ani în serviciul școlăii, în urma unei scurte și greli boale a încetat din viață azi 17/III. 1924 la ora 23 în etate de 56 ani.

Inmormântarea a avut loc în 19/III. 1924 ora 13.

Fie-l somnul lin.
Râșnov, în 18/III. 1924.
Corpul învățătoresc.

Loteria Sindicatului

Presei Române din Ardeal și Banat.

Oferă publicului cel mai bun plasament. În schimbul sumei de 2 lei. costul unui bilet, cine poate câștiga 100.000 lei. Loteria Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat oferă 5412 câștiguri în sumă globală de 500.000 lei. având câștiguri principale de 100.000 lei, 50.000 lei, 25.000 lei, 10.000 lei etc. Loteria se va trage irevocabil la 16 August 1924 în Cluj, în prezența autorităților și a publicului.

Câștigurile sunt garantate. Cine dorește să aibă un frumos câștig fără nici un rizic, să comande bilete de Loterie pentru „Căminul Presei” din Cluj.

Comenzile se fac prin mandat postal, minimum costul a 10 bilete, la sediul Loteriei Sindicatului Presei Române, Cluj, Piața Urirei 29. Costul a zece bilete este 20 lei. Biletele se vor remite recomandat prin poșta.

ȚIGLE CU FALT ȘI BIBERȘVANȚ DE VANZARE
Strada Morii 53
1-8 (BRAȘOVECHIU).

LUCRATORI FRANGIERI
angajăm imediat. Oferim și locuință.
Frații BANESCU
316 2—3 BUȘTENI.

Contra guturailui o spălătură KAISER-BORAX. Îți aduce în timp scurt o alinare. 2—0

ULTIMA ORA

SFIDAREA COROANEI

— Gestul d-lui Mussolini și d-l Averescu —

Modul sfidător în care se dau amănuntele primirii **sfidător** fața de Coroană atunci când *cer* interesele lor politice, de partid; ambii pecați înaintea Suveranului, dar autocrați față de popor atunci când sunt la guvern.

Lată roadele politice de amenințare, în opoziție, a Coroanei și de adulare, la guvern. Ceea-ce se făcea până acum în lăuntrul granițelor țării — de-acum trece la alți factori din afară de graniți, la manifestatiți anumite, cari să impună pe politicianul nu acesta poate fi dinasticismul, care să păstreze nealterate prerogativele Coroanei — cu toate Constituțiile liberale — fiindcă întreaga politică bozată pe acțiuni din trecut, de acest gen, ale partidului liberal este imitată azi, între-culă poate numai prin îndrăs-neală.

Adevăratul dinasticism se poate răzima numai pe încrederea masselor în Factorul suprem constituțional și pe încrederea ce acesta va arăta poporului său, nu a celor, cari fac orice foc atunci când cred că pot forța mâna Suveranului. Și până azi, politicianii au îndepărtat, cât mai mult, pe Rege de poporul său, al cărui glas abia se aude la Palat.

Lipsa de bun simț de-a etala contrastul între cele două primiri — nu o întrece decât sfidarea ce se aruncă Coroanei, cu o îndrăsneală ce indică pe politicianul gata, acum câțiva ani, să facă pact cu comu-niști și pe pseudo-republicanul din vremea comploturilor ce s'au desvâluit în faimosul proces al socialiștilor.

D-l Averescu sfidează Coroana cu primirea ce i s'a făcut numai d-sale, într'adevăr excepțională în relațiile și practicile diploma-tice; — sfidează spu-nând țării că d-sa nu cre-dea că incidentul provocat de nota d-lui Mussolini va lua proporții, — deci d-sa putea primi atențiunea re-gească al cărei obiect a fost din partea guvernului italian, pe când acelaș guvern aruncase o gravă jignire Coroanei.

Gestul d-lui Averescu este în legătură cu poli-tica d-lui Ion Brătianu --

Contramandarea călătoriei Suveranilor în streinătate?

București. Cu toata desmînșirile oficiosului gu-vernului în cercurile diplomatice și politice se men-tine svonul, că M. M. L. Regele și Regina nu vor merge la Madrid și că probabil va fi contra-mandată și călătoria la Londra și Paris.

Causele ar fi următoarele: Spania stă în aju-nul unei revoluții provocată de dictatura șefului gu-vernului Frima de Rivera, care a devenit insupor-tabilă. Dealtăparte, atmosfera creată la Paris și Londra, în urma renunțării călătoriei la Roma, n-ar fi deloc priemnică.

Știrea de mai sus o dăm cu rezerva cuvenite. (N. Red).

Sechestrarea unui prefect de poliție

Cluj. — În cursul zilei de Marți, prefectul poliției, Gritta, s'a prezentat d-lui Bănescu, rectorul Universității, pentru aranjarea conflictului dintre poliție și studențimea universitară.

Timp de mai multe ore prefectul poliției nu a putut părăsi Universitatea, fiind ținut acolo de către studenți și numai după ce s'a intervenit pe lângă studenți pen-elibărarea prefectului, făcându-li-se declarațiunea solemnă că cetățenii Clujului vor cere guvernului înlăturarea d-lui Gritta dela poliția din Cluj, l-au lăsat să iasă din Universitate.

Prefectul poliției Gritta plecând la București, pre-fectura poliției e condusă în mod provizoriu de insp. general de siguranță Bianu. El vorba că prefectul Gritta va dimisiona.

Cicerin contra Franței.

O telegramă din Moscova anunță că comisarul pentru externe Cicerin a adresat președintelui republicii franceze o telegramă, în care protestează în contra votului parlamentului Franței, prin care s'a ratificat unirea Basarabiei

Telegramă.

Din București ni se telegrafiază :

Vine Tânase!...

* * *

Celebrul comic bucu-reștian cu compania sa artis-tică va da o serie de re-prezentățiuni la Brașov.

Faima montarei hazliilor reviste cari au făcut serii de luni de zile pe scenele bucu-reștene și interpreții vestiți ai acestei companii artistice — deșteaptă in-teresul general.

Tratatul ruso-române din Viena

Alături dîmbeacă, d-l Ioan Brătianu a avut la d-sa acasă o consfătuire cu toți membrii dele-gației noastre pentru Conferința ruso-română dela Viena. Au participat și d-nii I. G. Duca și Larga Rășcanu.

D-l Ioan Brătianu a dat ulti-mele instrucțiuni necesare dele-gației care va pleca azi la Viena.

Delegațiunea rusă pentru tra-tativele ruso-române care vor începe în ultima săptămână a lunii acesteia, va sosi la Viena la 20 Martie. Rusia va fi repre-zentată la aceste tratative prin ambasadorul dela Berlin d-l Kretinski, prin ministrul rus la Viena Mihail Levitzki, prin co-misarul poporului din Kovo Lorez și prin fostul secretar al Executivului, Schreb yakow.

Tratatul vor începe la 24 Martie la „Ballplatz", istoricul minister de externe al Austriei.

Legea chiriiilor.

În ședința de ieri a Camerei, continuându-se discuția la proiectul de lege al chirilor, a luat cuvântul și dep. Hajeganu. D-sa a făcut dela început constatarea, că proiectul legii închirierilor n'a ținut seamă de situația orașelor din noule provincii, unde ma-reia majoritate a proprietarilor sunt străini. Proiectul favorizează pe străini și, ceea ce e regretabil, în dauna elementului românesc. Acest lucru se vede clar din dispozițiile art. 25 din proiect, care prevede evacuarea tuturor chiriașilor ce dețin lo-cuința în baza ordinelor de rechiziție. În orașele din noule provincii s'a angajat o luptă între elementele străine, recal-citrante și șovine și elementul românesc, care vrea să se a-firme printr-o penetrație naționa-lizatoare.

În privința celorlalte dispozi-țiuni, oratorul a declarat că ele răspund unei necesități și prin ele proiectul actual constituie un pas mai departe față de ce-lelalte proiecte. A mai făcut apoi câteva observațiuni de a-mănunt, rugând adunarea să ia în seamă mai ales necesi-tatea de a se modifica art. 25 din proiect.

No. 366-1924.

Târg de țară

În comuna Feldioara jud. Brașov, târgul de primăvară se ține în următoarele zile :

Târgul de vite în 25 Martie.
Târgul de marfă în 26 Mar-tie a. c.
Feldioara, 15 Martie 1924.
2-3 312 Primăria comună.

INFORMAȚIUNI

Ratificarea Unirii Basarabiei de către Japonia — scrie „Lupta” — se va produce în parlamentul japonez simultan cu sosirea prințului moștenitor al Japoniei la București în ziua de 2 Aprilie.

Suveranii României la Lon-dra. Din Londra se anunță: Regele și Regina României au acceptat invitația făcută de pri-măria orașului Londra. La 30 Mai, MM. LL. vor fi primite la Guildhall în Londra cu tot ce-remoniulul, apoi vor lua dejunul cu primarul și corporațiunea Londrei.

La București au sosit d-nii N. Titulescu, ministrul nostru la Londra și gen. Averescu, venind din streinătate.

Un furt de 4 milioane lei. — La casieria centrală a ministe-rului de finanțe s'a făcut luni dim. o descoperire senzațio-nală. Casierul, împreună cu ce-lalți funcționari ai tezaurului, deschizând o ladă cu bani trimisă de Admistrația financiară din Lugoj au constatat cu surprin-dere că, în loc de bani, lada conținea cărămizi și bolovani. Suma trimisă dela Lugoj este de 3 milioane. Sigiliile de pe ladă erau intacte. În urma a-cestei descoperiri, ministrul de finanțe a telegrafiat autorităților din Lugoj că funcționarul în-sărcinat cu expedierea lăzii, în special casierul Administrației financiare, Sauer, să fie deținut până la facerea unei anchete. D-l inspector general financiar Iuliu Lăzărescu a fost delegat să ancheteze cazul.

Un profesor de scrimă în-junghiat. — Un grav accident s'a întâmplat luni în sala de arme Anastasiu, instalată în pa-latul Camerei de comerț din București. Profesorul de scrimă Ion Davitoiu, din strada Barbu Catargiu, făcea alături exer-ciți cu floreta cu d-l inginer Mariaescu. Din cauza unei miș-cări greșite, acesta din urmă a împuns cu floreta de d-l Davi-toiu, perforându-i plămânu drept. Rănitul a căzut pe parchet în-tr-un lac de sânge. Inginerul Marinescu a sărit imediat în ajutorul profesorului său. Co-misarul de poliție al Camerei de comerț, Mărgăritescu venind la fața locului, a anunțat „Sal-varea”. Cu o ambulanță rănitul a fost transportat la spitalul Colțea. El se află în stare gravă. D-l inginer Marinescu, după ce s'a luat interogatoriul, a fost lăsat liber.

Prințepa Imperial al Japo-niei, Naru Hiko-Higashi Kum, cumnat al împăratului Japoniei, va sosi în București cu Sim-plonul la 2 Aprilie, venind dela Paris. Altefa Sa Imperială va fi primit în gara de Nord de Suveranii noștri, întreaga fa-milie Regală, membrii guver-nului și reprezentanții tuturor oficialităților. La orele 9 seara va fi dîneu la Palatul Regel. A doua zi Altefa Sa va depune o coroană pe mormântul Ero-ului necunoscut. Prințepa im-perial va sta în România patru zile.

Orașul „Mussolini”. Un oraș model va fi construit în sudul Italiei în onoarea primului mi-nistru, Mussolini. Noul oraș va purta numele primului-ministru al Italiei.

Turburări la Universitatea din Cluj. Luni seara la institutul de anatomie al universității din Cluj au avut loc grave turburări stu-dențești. Studenții creștini au alungat cu forța pe evrei dela cursuri bătându-i crunt și alun-gându-i pe toate străzile! Sunt mai mulți răniți. Autoritățile cer-cetează cazul.

Episcop al Hașilor a fost ales de către marea colegu elec-toral P. S. Sa episcopul Iacov Antonovici al Dnării de jos.

Un prefect care deschide gra-nițele. Celim ia „Pairia” : Pre-fectul județului Maramureș, cu-noscutul renegat Mihail Peter, a deschis timp de două zile granițe, lăsând liberă intrarea tuturor streinilor în țară, cari au venit în număr de peste 10 000 și ceri au venit la Sighet să a-siste la o nunță. Astfel am a-juns sub guvernarea liberală : un prefect deschide granițele țării, ca și când ar fi moșta lui.

Casa centrală a improprietă-ților a făcut cunoscut consilie-rilor agricoli din Sibiu, Cluj, Tur-da, Dej, Sf. Gheorghe, Deva, Tg.-Mureș, Bistrița și Făgăraș, să ia toate măsurile ca în termen de 15 zile să scoală la licitație publică viile și pometurile ră-mase pe seama statului din ex-proprrietățile făcute absenteștilor.

Crimă. — Din Satu-mare ni se scrie: În comuna Gherja Mică locuia Gherman Vastie cu familia sa. Un alt locuitor însă anume, Finta János legase re-lații de dragoste cu soția ace-stuia, Gherman prizând de-veste pe când lucrau îm-preună la tăiatul lemnelor s'eu luat la cârtă. Finta la un moment dat, i-a dat o lo-vitură cu toporul în cap omorându-l. Apoi cu o cărușă a dus cadavrul la marginea satului unde l'a aruncat într-un șanț. Criminalul a fost arestat de jandarmi și exortat la Satu-Mare. El a mărturisit crima.

„Depozitul de fâină” din moara „Harrich” s'a deschis la Antrepozitele pentru Ardeal Magazia No. 2, cu prețuri foarte convenabile.

Comenziile se pot da direct la prăvălia de detalii din Str. Gării 45, sau la Biroul Depozitului din Str. Principele Carol 17 etajul II., telefon 761.

La comenzi de peste 1000 kgr. marfa se trasportă la pră-vălia clientului. Saxonía 2199 808 8-5

Publicație cu caracter urgent.

Se aduce la cunoștința ama-torilor, că în ziua de 29 Martie 1924 ora 10 dim. se va da prin licitație cu oferte închise, furnizarea carnei necesară spita-lului, aceluui concurent, care va face oferta cea mai avantaajoasă spitalului.

Carnea trebuie să fie de pri-ma calitate, și la rasol nu may mult ca 25% os. Angajamentul se face pentru toate soiurile de carne.

Informațiuni se pot lua și ofertele sunt de adresat la ad-ministrația spitalului de ochi Str. Catherinei 4.

Pentru ținerea contractului ur-vadiu de 2000 Lei obligator.

Făcut la Brașov, la 19 Martie 1924.

Spitalul Oftalmologic Brașov. 322 1-1